

KIRGIZİSTAN'LILARIN GÖZÜYLE TURAN YAZGAN

Kantörö Şaripoviç Toktomamatov*

Kırgızistan Cumhuriyeti bağımsızlığını kazandığı tarihten itibaren insan gelişimini temin etmeye yönelik büyük ölçeklerde ekonomik reformlar gerçekleştirilmektedir. İnsanları geliştirmeye yönelik yapılan sosyo -ekonomik prosedürler insanların her birinin bilimsel açıdan üretken olması çerçevesinde hazırlanmaktadır.

İnsan gelişmesinin temeli de eğitim olduğundan ülkenin bağımsızlığını ilan ettiği günden itibaren eğitim sisteminde yeniden yapılanmalar başlatılmıştır. Eğitimdeki yeniliklerin gerçekleştirilmesi ve yaygınlaştırılması kolay değildir. Bu nedenle bir çok zorluklarla karşı karşıya kalınmıştır. Ancak, söz konusu çeşitli karakterdeki zorlukları tek başına aşmak imkansız denecek kadar zordur. Bu süreçte bize yardımını esirgemeyen bir dostla buluştuk. Hakiki dostumuz, Kırgızistan halkının dostu Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı başkanı Prof. Dr. Turan YAZGAN'dan söz ediyorum. Prof. Dr. Turan YAZGAN'ın Türk Dünyası ve Kırgızistan halkının eğitimine değer biçilmez büyük katkılar yapmış ve hala yapmaya devam etmektedir. .

SSCB'nin dağılmasıyla bağımsızlığını kazanan ülkeler serbest piyasa ekonomisinin zor şartlarla baş edebilmeleri ve ülke ekonomisinin istikrarlı gelişme trendini yakalayabilmesi için yetenekli, verimli ve anlayışlı kadrolara ihtiyaç duymuştur. Söz konusu kadroları yetiştirmeyi üstlenen yüksek öğretim kurumları, uluslararası organizasyonların, bilim adamlarının ve kendi alanlarında uzman kadroların yardımı olmadan bu işi başarmaları neredeyse imkansızdı.

Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı başkanı Prof. Dr. Turan YAZGAN ilk olarak yardım elini uzatan ve hala da Türk Dünyası'nın

* Prof. Dr., Kırgızistan Cumhuriyeti, Celalabat Kommersiya Enstitüsü Rektörü

ihtiyacı olan kalifiye işgücü yetiştirmede yardımlarını esirgemeyen değerli bir dostumuzdur. 1991 yılında Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı tarafından Azerbaycan Cumhuriyetinin başkenti Bakü'de İşletme Fakültesini, 1993 yılında ise Kırgızistan Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, Kırgız Tüketiciler Birliği ve Celalabat Valiliği arasında yapılan dört taraflı anlaşma esasında Celalabat Kommersiya Enstitüsü bünyesinde Kırgız-Türk İşletme Fakültesini açmıştır.

Prof. Dr. Turan YAZGAN açtığı fakültelerin “sağlam bir şekilde ayakta kalması”, verimli ve etkin faaliyet gösterebilmeleri için aralıksız gayret sarf etmektedir. Bütün bu çalışmalarının sonucunda: bugün Bakü'deki İşletme Fakültesinde 405, Celalabat'taki Türk Dünyası İşletme Fakültesinin “İşletme” bölümünde 253, “Uluslararası İlişkiler” bölümünde 138 öğrenci öğrenim görmektedirler. Adı geçen fakülte mezunları Kırgızistan, Kazakistan, Özbekistan, Türkiye, Rusya ve diğer ülkelerinin ekonomik sektörlerinde çalışmaktadırlar. Fakülte öğrencilerin bir bölümü de öğrenimlerini Türkiye'de devam ettirmektedirler.

Celalabat Kommersiya Enstitüsü Türk Dünyası İşletme Fakültesi mazunlarından üç neferi Türkiye'de Lisans Üstü eğitimlerini tamalayarak şu anda Fakültede asistan olarak göreve başlamış bulunmaktadır.

Türk Cumhuriyetlerinin tarihi geçmişinin, kültür, din ve dil köklerinin bir olması birbirleriyle olan işbirliğini kolaylaştırmaktadır. Buna bağlı olarak Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı “Dostluk -Ortak” dili oluşturma araştırmalarına devam etmektedir. “Dostluk - Ortak” dili Türk Cumhuriyetlerinin bir birleri ile irtibatlarını kolaylaştıracaktır. Söz konusu dilin esasını Türk dili oluşturmaktadır.

Günümüzde Türk Cumhuriyetlerinde bulunan üniversitelerde 875 öğrenci “Türk Dili” bölümlerinde tahsil görmektedir. Bu üniversitelerin yeri ve mevcudu olarak sırasıyla ele alındığında Kazakistan'da 453, Dağıstan'da 116, Tatarstan'da 102 ve Çuvaşistan'da 204 öğrenciden oluşmaktadır.

Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Türk Cumhuriyetlerinin yüksek öğretim kurumlarının geliştirilmesine yönelik faaliyetleriyle sınırlı kalmayıp, lise ve üniversite öncesi hazırlık eğitimleri de vermektedir.

Son 10 yılda Azerbaycan'da, Kazakistan'da, Tataristan'da ve Çuvaşistan'da Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı'nın liseleri faaliyet göstermektedirler. Şu anda Azerbaycan'da 223, Kazakistan'daki iki lisede 456, Tataristan'daki iki lisede 843 ve Çuvaşistan'da 168 talebe öğrenim almaktadır.

Prof. Dr. Turan YAZGAN, iyi bir hoca olduğundan tarafından açılmış olan eğitim kurumlarının kalitesine önem vermektedir. Eğitim kalitesine verdiği önemi de, kendinin açmış olduğu öğretim kurumlarını ziyaret ederek, öğrencileri bir araya toplayarak onlara tavsiyelerde bulunması ve onların isteklerini dinlemesinden, öğrencileriyle sevinç ve üzüntülerini paylaşmasından bilinmektedir. Hocanın bu tür yaklaşımlarına öğrencileri aynı karşılıkla cevap vermektedirler. Bu da çok önemlidir. Çünkü bir toplumun gelişmesi için sadece uzman kadrolar sadece anlayışlı olmaları yeterli olmayıp, aynı zamanda vefakar insanların olması da önemlidir.

Prof. Dr. Turan YAZGAN Celalabat Kommersiya Enstitüsü Türk Dünyası İşletme Fakültesinin oluşumu ve gelişimi için büyük bir çaba sarf etmiştir. Fakültede eğitim -öğretim sürecinin etkili olması için en iyi şartlar yaratılmış olup, fakülte öğrencilerine düzenli sınıflar, uluslararası iletişim ve bilgisayar kullanımlarını özdeşleştirmeleri için İnternet laboratuvarlar mevcuttur. Ayrıca Türkçe ve İngilizce öğrenme imkanlarına sahiptirler. Öğrencilerin hizmetine zengin kütüphane ve yurt mevcuttur. Başarılı öğrencilere burs verilmekte, dar gelirli aile çocukları da maddi yönden desteklenmektedirler. Ama en önemlisi, fakülte öğrencileri arasında dostluk ve kardeşlik ortamının olmasıdır. Değişik ülkelerden gelen öğrenciler yurttan kalmaktadırlar ve yurttaki öğrenciler kendi aralarında anlayışlı olup, bir aile gibi geçinmektedirler. Söz konusu öğrencilerin en başarılı olanları her sene İstanbul'da on beş günlük staj imkanı bulmaktadırlar. Fakültede öğrenciler arasında spor ve bilim yarışmaları düzenlenmektedir. Bu tür faaliyetlerin tümü başkanı Prof. Dr. Turan YAZGAN'ın başında olduğu Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı tarafından yapılan maddi ve manevi desteklerinin sonucunda gerçekleşmektedir. Ayrıca, Fakülteyi Kırgızistan'ın yıldızı

haline getirmek için gecesini gündüzüne katarak çalışan Dr. Mehmet YÜCE'yi bize kazandırdığı için kendisine minnettarız.

Saygıdeğer Prof. Dr. Turan YAZGAN öğrencilerin hayran olduğu hem de örnek aldığı bilge kişidir. Öğrenciler Hocaya saygı duyar ve severler. Öğrenciler onunla kulaktan değil yakından tanışıyorlar. Çünkü o her sene Celalabat Kommersiya Enstitüsünün saygı ve sevgiyle beklediği misafiridir. Saygıdeğer hocanın enstitüyü ziyareti öğrenci ve öğretmenlere hakiki bayram havası yaratmaktadır.

Saygıdeğer Prof. Dr. Turan YAZGAN, Türk Dünyasının önderi olarak iktisadi gelişmelerin ve insanların yaşam refahlarının yükselmesinin temelinde "Dostluk", "Akrabalık" ve "İşbirliği"nin önemli olduğunu söylemektedir.

Prof. Dr. Turan YAZGAN'ın bilimi ve kişiliği hakkında sonsuza kadar bahsetmek mümkündür. Hocayı büyük ve altın harflerle ifade etmek abartılı olmayacaktır. Çünkü büyük güce, kıyaslanamayacak yeteneğe, hem de özgürlük ruhuna, ayrıca insanlarla yakınları gibi muamelede bulunan iyi kalpli, yardım eli uzatan kişiliğe sahiptir. Hoca ile görüşme şansı bulan Kırgızistan, Kazakistan, Azerbaycan, Tataristan ve diğer Türk Cumhuriyetleri gençleri bu sıcaklığı hissetmişlerdir.

Saygıdeğer Prof. Dr. Turan YAZGAN bir çok ülkede hocanın onlara karşı olan sevgi ve sıcaklıklarını bütün ömrü boyunca kalbinde taşıyacak "çocuk"ları vardır.